

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
NILO JÄÄSKINEN
prezentate la 16 iulie 2015¹

Cauza C-617/13 P

**Repsol Lubricantes y Especialidades, SA (fostă Repsol Lubricantes YPF y Especialidades, SA)
Repsol Petróleo, SA
Repsol, SA
împotriva**

Comisiei Europene

„Recurs — Înțelegeri — Piața spaniolă a bitumului rutier — Noțiunea de fapte «care anterior nu au fost cunoscute» în sensul punctului 23 ultimul paragraf din Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor”

I – Introducere

1. Prin recursul formulat, Repsol Lubricantes y Especialidades, SA, Repsol Petróleo, SA și Repsol SA (denumite în continuare „Repsol și alții”) solicită Curții anularea Hotărârii Repsol Lubricantes y Especialidades și alții/Comisia (T-496/07, denumită în continuare „hotărârea atacată”)², prin care Tribunalul le-a respins acțiunea având ca obiect anularea Deciziei C(2007) 4441 final a Comisiei³ (denumită în continuare „decizia în litigiu”), precum și cererea subsidiară de reducere a cuantumului amenzii care le-a fost aplicată⁴.

2. În conformitate cu cererea Curții, prezentele concluzii se vor limita la analiza celui de al doilea motiv, care ridică, în esență, o problemă de interpretare a Comunicării Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri în versiunea din anul 2002⁵ (denumită în continuare „Comunicarea din 2002 privind clemența”).

1 — Limba originală: franceza.

2 — EU:T:2013:464.

3 — Decizia din 3 octombrie 2007 privind o procedură în temeiul articolului 81 CE [cauza COMP/38.710 – Bitum (Spania)].

4 — Din rațiuni practice, amintim că prezenta cauză face parte dintr-o serie de recursuri introduse în fața Curții împotriva hotărârilor Tribunalului privind decizia în litigiu. Concluziile noastre prezentate în cauza C-603/13 P, Galp Energía España și alții, care fac parte din această serie, vor fi prezentate la 16 iulie 2015.

5 — Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (JO 2002, C 45, p. 3).

II – Cadrul juridic

3. În secțiunea B din Comunicarea din 2002 privind clemența, intitulată „Reducerea cuantumului amenzii”, punctul 23 prevede:

„Comisia stabilește în cazul oricărei decizii finale adoptate la finalul procedurii administrative:

- (a) dacă probele furnizate de o întreprindere reprezintă o valoare adăugată semnificativă în raport cu probele aflate în posesia Comisiei la acea dată;
- (b) nivelul reducerii de care va beneficia întreprinderea [...]

Pentru a stabili nivelul reducerii în cadrul fiecăreia dintre aceste marje, Comisia ia în considerare data la care probele care îndeplinesc condițiile prevăzute la punctul 21 au fost prezentate și măsura în care acestea reprezintă valoare adăugată. De asemenea, ea ține seama de întinderea și de continuitatea cooperării pe care întreprinderea o dovedește de la data contribuției sale.

În plus, dacă o întreprindere furnizează elemente de probă cu privire la fapte care anterior nu au fost cunoscute de Comisie și care au o incidență directă asupra gravității sau a duratei presupusei înțelegeri, Comisia nu ține seama de aceste fapte pentru a stabili cuantumul amenzii aplicate întreprinderii care le-a furnizat.” [traducere neoficială]

III – Istoricul cauzei

4. Istoricul cauzei a fost prezentat la punctele 1-91 din hotărârea atacată la care se face referire.

5. În măsura în care este necesar, este suficient să amintim că, la 20 iunie 2002, British Petroleum (denumită în continuare „BP”) a formulat o cerere de clemență în temeiul Comunicării din 2002 privind clemența cu privire la ansamblul acordurilor care încalcă articolul 101 TFUE în ceea ce privește piața bitumului de penetrație din Spania⁶. La 31 martie 2004, Repsol și alții au depus o cerere de reducere a cuantumului amenzii în temeiul aceleiași comunicări.

6. La 3 octombrie 2007, Comisia a adoptat decizia în litigiu. Comisia a recunoscut dreptul BP la imunitatea la amenda care ar fi trebuit să îi fie aplicată în mod normal după ce a constatat că a îndeplinit condițiile prevăzute la punctul 11 din Comunicarea din 2002 privind clemența⁷. În ceea ce privește cererea depusă de Repsol și alții, Comisia a redus cu 40 % cuantumul amenzii care ar fi trebuit să le fie aplicată în mod normal⁸. În consecință, Repsol și alții au fost declarate răspunzătoare în solidar pentru plata amenzii de 80 496 000 de euro.

7. Prin cererea introductivă depusă la Tribunalul de Primă Instanță la 18-20 decembrie 2007, Repsol și alții au contestat conținutul deciziei în litigiu și au solicitat anularea parțială sau totală a acesteia. Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins toate cele opt motive prezentate în susținerea concluziilor lor în anulare și în reformare.

6 — Celelalte părți implicate, în afară de BP, au fost întreprinderile: Productos Asfálticos, SA, Nynäs Petroleo SA și Galp Energía España SA.

7 — Aceste condiții privesc cooperarea cu Comisia, încetarea participării la încălcare și lipsa măsurilor de constrângere a altor întreprinderi să participe la încălcare [considerentul (573) al deciziei în litigiu].

8 — A se vedea considerentul (580) al deciziei în litigiu.

IV – Procedura în fața Curții și concluziile părților

8. Prin cererea introductivă depusă la grefa Curții la 27 noiembrie 2013, Repsol și alții au formulat un recurs prin care solicită Curții anularea hotărârii atacate și a deciziei în litigiu, reducerea cuantumului amenzii, constatarea faptului că durata procedurii jurisdicționale în fața Tribunalului a fost excesivă și nejustificată și obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată. Comisia solicită Curții respingerea recursului și obligarea întreprinderilor Repsol și alții la plata cheltuielilor de judecată.

9. În fața Curții, părțile și-au exprimat punctul de vedere în scris și au fost ascultate în ședința din 15 aprilie 2015.

V – Cu privire la al doilea motiv

A – Argumentele părților

10. Prin intermediul celui de al doilea motiv de recurs, Repsol și alții reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept la punctele 339-349 din hotărârea atacată întrucât ar fi validat interpretarea și aplicarea de către Comisie a noțiunii „fapte care anterior nu au fost cunoscute” în sensul punctului 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența. Or, acest punct nu ar face referire la o simplă deținere fizică a unor documente, ci ar necesita luarea în considerare a unui criteriu separat pe care Repsol și alții îl numesc „criteriu cognitiv”.

11. Repsol și alții subliniază că tocmai expunerea de către ele a situației de fapt ar fi permis Comisiei să cunoască durata reală a înțelegerii, și anume că aceasta nu ar fi continuat până în anul 1998, astfel cum BP a informat Comisia, ci până în anul 2002. În consecință, Repsol și alții nu ar trebui să fie amendate pentru perioada 1998-2002.

12. În plus, motivarea hotărârii atacate ar fi afectată de o confuzie cu privire la argumentația juridică prezentată de Repsol și alții în primă instanță. Punctul 343 din hotărârea atacată, care justifică neaplicarea punctului 23 din Comunicarea din 2002 privind clemența, nu ar răspunde argumentației prezentate de Repsol și alții conform căreia nu numai că Repsol și alții ar fi furnizat în cererea lor de clemență documente care să dovedească durata reală a înțelegerii, ci și că relatarea de către acestea a faptelor ar fi permis Comisiei să afle că BP a omis să spună adevărul privind durata înțelegerii.

13. La rândul său, Comisia susține că acest motiv este inadmisibil. Astfel, având în vedere motivul invocat de Repsol și alții în primă instanță (secțiunea 3.3 din cererea introductivă)⁹, acestea nu ar fi susținut niciodată că ar trebui să beneficieze de o reducere în temeiul aplicării unui criteriu numit „cognitiv”.

14. Comisia consideră că motivul este în orice caz nefondat. Ea amintește că concluzia Tribunalului potrivit căreia Comisia a fost deja informată cu privire la existența înțelegerii de la o anumită dată constituie o constatare de fapt ce intră sub incidența puterii de apreciere a Tribunalului¹⁰. Aceasta arată în cele din urmă că, în sensul punctului 7 din Comunicarea din 2002 privind clemența, reducerea unei amenzi trebuie să se limiteze la întreprinderile care furnizează Comisiei elemente de probă care conferă o valoare adăugată informațiilor aflate deja în posesia sa. În plus, criteriul recomandat de Repsol și alții ar fi dificil, dacă nu imposibil de pus în aplicare.

9 — Acest punct se referă la o pretinsă „eroare vădită de apreciere sau, în subsidiar, o încălcare a principiilor generale ale încrederii legitime, proporționalității și egalității de tratament, prin stabilirea procentului de reducere a amenzii în temeiul Comunicării privind clemența”.

10 — Ordonanța Otis Luxemburg și alții/Comisia (C-494/11 P, EU:C:2012:356, punctul 88).

B – *Cu privire la admisibilitatea celui de al doilea motiv*

15. Având în vedere susținerile Comisiei conform cărora al doilea motiv de recurs ar constitui un motiv nou, este necesar mai întâi să ne pronunțăm cu privire la admisibilitatea prezentului motiv.

16. În această privință, trebuie amintit că reiese din articolul 58 din Statutul Curții de Justiție că motivele de recurs trebuie să se întemeieze pe argumente care privesc procedura în fața Tribunalului. În plus, conform articolului 170 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, o parte nu poate modifica obiectul litigiului invocând pentru prima dată în fața Curții un motiv pe care ar fi putut să îl invoce în fața Tribunalului, dar pe care nu l-a invocat, întrucât aceasta ar echivala cu a-i permite să sesizeze Curtea cu un litigiu mai extins decât cel cu care a fost investit Tribunalul. Un astfel de motiv trebuie, așadar, considerat inadmisibil în faza recursului¹¹.

17. În ceea ce privește cererea introductivă în primă instanță, trebuie subliniat că secțiunea 3.3.1 din aceasta era intitulată „Eroare vădită de apreciere a procentului de reducere în temeiul cooperării cu Comisia, în conformitate cu Comunicarea privind clemența”. Reiese din cuprinsul punctului 147 din cererea introductivă, care figurează în această secțiune, că Repsol și alții, indicând totodată că ar fi fost a doua întreprindere care a depus o cerere de clemență pentru a obține o reducere a amenzii, s-au referit în mod clar la punctul 23 din Comunicarea din 2002 privind clemența și au reproșat Comisiei că nu a ținut cont de valoarea adăugată a informațiilor furnizate și de data la care a fost depusă cererea de clemență.

18. În plus, rezultă din cuprinsul punctelor 150-157 din cererea introductivă că această problematică a fost supusă unei dezbateri pe fond în primă instanță, chiar dacă nu a fost discutată sub denumirea de criteriu „cognitiv”. Astfel, în special, la punctul 156 din cererea introductivă în primă instanță, decizia în litigiu a fost în mod clar criticată în sensul că nu ar fi pus în aplicare punctul 23 din Comunicarea din 2002 privind clemența. Pe de altă parte, la punctul 157 din cererea menționată, Repsol și alții au susținut că au furnizat informațiile care ar fi permis interpretarea documentelor la care se referă Comisia și cunoașterea faptelor intervenite în perioada 1998-2002.

19. În ceea ce privește hotărârea atacată, Tribunalul s-a pronunțat, la punctele 339-349 din hotărârea atacată, cu privire la refuzul în litigiu al Comisiei de a permite întreprinderilor Repsol și alții să beneficieze de dispozițiile prevăzute la punctul 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența, pentru motivul că, potrivit considerentului (592) al deciziei în litigiu, Comisia, chiar înainte să primească, la 31 martie 2004, declarația Repsol anexată la cererea sa în temeiul respectivei comunicări din 2002, se afla deja în posesia informațiilor relevante cuprinse în documentele datând din perioada faptelor care au fost colectate în cursul verificărilor din 1 și 2 octombrie 2002. În special, rezultă din cuprinsul punctului 343 din hotărârea atacată că „reclamantele pretind, așadar, în mod greșit că Repsol a fost cea care a furnizat în cererea sa formulată în temeiul Comunicării din 2002 informațiile care au permis Comisiei să afle că înțelegerea a continuat din 1998 până în 2002”.

20. Având în vedere toate considerațiile care precedă, considerăm că prezentul motiv este admisibil.

11 — Hotărârea Elf Aquitaine/Comisia (C-521/09 P, EU:C:2011:620, punctul 35).

C – Cu privire la criteriile de aplicare de către Comisie a punctului 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența

1. Observații generale cu privire la punctul 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența

21. Prin intermediul celui de al doilea motiv, Repsol și alții reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept care afectează interpretarea Comunicării din 2002 privind clemența.

22. Amintim pe scurt că obiectivul programelor de clemență constă în obținerea denunțării încălcării de către autorii săi pentru a-i pune capăt repede și în mod complet. Această detectare rapidă și fiabilă servește interesului general al piețelor și protecției intereselor individuale ale victimelor înțelegerilor¹².

23. În acest scop și din rațiuni de transparență, Comisia a adoptat linii directoare, în care precizează în ce mod va lua în considerare anumite circumstanțe ale încălcării și consecințele care vor putea fi deduse din acestea în ceea ce privește cuantumul amenzii. Este vorba, așadar, despre o regulă de conduită care menționează practica ce trebuie urmată și de la care administrația nu se poate îndepărta, într-un caz particular, fără a indica motive care să fie compatibile cu principiul egalității de tratament¹³.

24. În ceea ce privește Comunicarea din 2002 privind clemența, Tribunalul a considerat că logica acestei comunicări a fost de a încuraja întreprinderile care participă la înțelegeri ilegale să coopereze cu Comisia în cadrul luptei împotriva cartelurilor. În această perspectivă, punctul 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența urmărește să recompenseze o întreprindere, chiar dacă aceasta nu a fost prima care a prezentat cererea de imunitate privind înțelegerea respectivă, în cazul în care elementele de probă furnizate de o întreprindere se referă la fapte care permit Comisiei să își modifice aprecierea pe care o are, la momentul respectiv, cu privire la gravitatea sau la durata înțelegerii¹⁴.

25. Având în vedere caracteristicile astfel enunțate ale comunicărilor și întrucât procedura de clemență are un caracter excepțional în raport cu dispozițiile dreptului Uniunii care interzic înțelegerile anticoncurențiale, principiul securității juridice impune adoptarea unei interpretări stricte a dispozițiilor Comunicării din 2002 privind clemența.

2. Cu privire la noțiunea „fapte care anterior nu au fost cunoscute”

26. Amintim că punctul 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența se referă la elementele de probă cu privire la „fapte care anterior nu au fost cunoscute de Comisie”. Dezbaterile din jurul prezentei cauze demonstrează că modul de redactare a acestui punct poate conduce la două interpretări diferite.

27. În temeiul unei interpretări literale, ar fi vorba despre *necunoașterea* de către Comisie a faptelor relevante, ceea ce pare să rezulte și din alte versiuni lingvistice¹⁵.

12 — Chaput, Y., „Philosophie des programmes de clémence et de transaction”, în *Clémence et transaction en matière de concurrence – Actes du colloque du 19 janvier 2005*, p. 5, disponibil pe site-ul CREDA (www.creda.ccip.fr).

13 — Hotărârile Archer Daniels Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia (C-397/03 P, EU:C:2006:328, punctul 91) și Chalkor/Comisia (C-386/10 P, EU:C:2011:815, punctele 59-60).

14 — Hotărârea Transcatlab/Comisia (T-39/06, EU:T:2011:562, punctele 378-382).

15 — Versiunea în limba engleză: „In addition, if an undertaking provides evidence relating to facts previously unknown to the Commission [...]”; versiunea în limba germană: „Falls ein Unternehmen Beweismittel für einen Sachverhalt vorlegt, von denen die Kommission zuvor keine Kenntnis hatte [...]”.

28. O a doua interpretare, spre care înclinăm, poate considera această expresie un criteriu obiectiv aplicabil *comunicării* sau *transmiterii* de elemente de probă Comisiei, permițând astfel să se distingă elementele de probă cu privire la faptele noi comparativ cu elementele de probă aflate deja în posesia Comisiei¹⁶. În opinia noastră, această a doua interpretare este în mai mare măsură conformă cu punctul 23 primele două paragrafe din Comunicarea din 2002 privind clemența, care se referă la deținerea de elemente de probă în calitate de criteriu care definește valoarea adăugată, fără a fi menționată cunoașterea de către Comisie.

29. Potrivit jurisprudenței, rezultă din modul de redactare a punctului 23 din Comunicarea din 2002 privind clemența că imunitatea parțială pe care o prevede impune ca două condiții să fie îndeplinite, și anume, *în primul rând*, ca întreprinderea în cauză să fie prima care furnizează elemente de probă cu privire la faptele care anterior nu au fost cunoscute de Comisie și, *în al doilea rând*, ca aceste fapte, din cauza incidenței lor directe asupra aprecierii gravității sau a duratei presupusei înțelegeri, să permită Comisiei să ajungă la concluzii noi privind încălcarea. În special, Curtea a subliniat că sintagma „fapte care [...] nu au fost cunoscute de Comisie”, referitoare la prima dintre aceste condiții, este lipsită de ambiguitate și permite să se rețină o interpretare restrictivă a punctului 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența, limitându-l la cazurile în care o societate care este participantă la o înțelegere furnizează Comisiei o informație nouă privind gravitatea sau durata încălcării și excluzând cazurile în care societatea nu a făcut decât să furnizeze elemente care permit consolidarea probelor privind existența încălcării¹⁷.

30. Această interpretare se bazează pe faptul că eficacitatea programelor de clemență ar fi afectată dacă întreprinderile nu ar mai fi încurajate să fie primele care prezintă informații prin care denunță Comisiei o înțelegere¹⁸.

31. În general, prezenta cauză impune o reflecție cu privire la domeniul de aplicare al jurisprudenței citate anterior. Astfel, o ipoteză care ar putea declanșa aplicarea punctului 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența, care nu a fost încă luată în considerare de jurisprudență, este, în opinia noastră, cea în care al doilea denunțator furnizează un element de probă care permite Comisiei să „decodeze” elemente deja deținute, dar neexploatate în lipsa unei informații-„cheie” care este furnizată ulterior. O astfel de posibilitate nu rezultă din „consolidarea”, ci din „constituirea” unui element de probă nou.

32. Or, în speță, trebuie să constatăm că criteriul numit „cognitiv”, astfel cum este propus de Repsol și alții, este inoperant în sensul că nu rezistă unei analize întemeiate pe „logica juridică ordinară”¹⁹, care se aplică mecanismului de clemență, după cum reiese din comunicarea Comisiei.

33. Astfel, conform logicii juridice ordinare, este cert că, în calitate de instituție, altfel spus agent colectiv, Comisia nu posedă o capacitate cognitivă echivalentă cu cea a unei persoane decât în sens metaforic²⁰.

16 — Interpretarea noastră a punctului 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența este întemeiată pe distincția general acceptată dintre faptul juridic ce trebuie dovedit („Beweisstatsache”) și mijlocul de probă utilizat („Beweismittel”).

17 — Hotărârea LG Display și LG Display Taiwan/Comisia (C-227/14 P, EU:C:2015:258, punctul 79) și, de asemenea, în acest sens, Ordonanța Kuwait Petroleum și alții/Comisia (C-581/12 P, EU:C:2013:772, punctul 19).

18 — În acest sens, Hotărârea LG Display și LG Display Taiwan/Comisia (EU:C:2015:258, punctul 84) și Ordonanța Kuwait Petroleum și alții/Comisia (C-581/12 P, EU:C:2013:772, punctul 20).

19 — Facem referire aici la diverse ipoteze neconceptualizate din cauza evidenței lor care constituie fundamentul modului în care este concepută cultura noastră juridică.

20 — Prin urmare, cunoașterea sau necunoașterea de către Comisie a unui element nu poate fi stabilită decât prin intermediul cunoașterii unui astfel de element de către unul dintre agenții sau funcționarii săi. Criteriul numit „cognitiv”, astfel cum a fost propus de Repsol și alții, ar necesita să se determine persoanele care cunosc suficient un element pentru a stabili cunoașterea acestuia de către instituție.

34. Pe de altă parte, regulile clasice privind consecințele juridice ale comunicării de fapte sau de informații se bazează pe prezumția că deținerea unui document comunicat echivalează cu cunoașterea conținutului său²¹. În caz contrar, multe dispoziții ale dreptului civil, ale dreptului administrativ sau de natură procedurală ar fi lipsite de eficacitate.

35. În opinia noastră, o astfel de logică se aplică, *mutatis mutandis*, și punctului 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența. Așadar, Comisia are cunoștință de faptele despre care deține elemente de probă, indiferent dacă aceste elemente au fost sau nu au fost examinate și analizate de agenții, funcționarii sau serviciile sale. Remarcăm în această privință că, potrivit punctului 23 al doilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența, „Comisia ia în considerare data *la care probele* [...] au fost prezentate”²².

36. O abordare diferită ar genera nu numai dificultăți probatorii insurmontabile, ci și o incertitudine juridică inacceptabilă pentru întreprinderile care au depus cereri de clemență.

37. Să presupunem că două întreprinderi, A și B, trimit Comisiei documente cu valoare identică la diferență de o lună. Cererile sunt examinate de către doi funcționari din cadrul serviciului competent al Comisiei. Or, funcționarul AA, responsabil de examinarea cererii depuse de întreprinderea A și care a ajuns prima, este cunoscut pentru minuțiozitatea și încetineala sa. În cele din urmă, funcționarul BB, responsabil de examinarea cererii depuse de întreprinderea B, ajunge primul la concluzia că această a doua cerere conține elementele de probă care justifică imunitatea²³. Funcționarul AA ajunge la aceeași concluzie o săptămână mai târziu în ceea ce privește întreprinderea A. În acest caz, aplicarea criteriului numit „cognitiv” ar avea drept consecință pierderea de către întreprinderea A a posibilității de a beneficia de imunitate. Or, în opinia noastră, acest lucru demonstrează că un astfel de criteriu nu este compatibil cu obiectivele Comunicării privind clemența și nici cu principiul securității juridice.

38. Având în vedere toate considerațiile precedente, cunoașterea trebuie determinată în raport cu elementele de probă aflate deja în posesia Comisiei la momentul depunerii celei de a doua cereri de clemență. Funcția principală a articolului 23 ultimul paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența este, prin urmare, să stabilească secvența și indexarea informațiilor sau a elementelor de probă furnizate Comisiei²⁴.

3. Cu privire la raționamentul Tribunalului din hotărârea atacată

39. La punctele 339-349 din hotărârea atacată, Tribunalul s-a bazat pe două elemente principale. Mai întâi, a făcut referire la punctul 592 din decizia în litigiu, al cărui conținut nu a fost contestat și din care reiese că Comisia se afla în posesia unor documente care dovedeau durata înțelegerii în perioada 1998-2002. Prin urmare, Tribunalul a considerat evident faptul că considerentul (592) al deciziei în litigiu, care făcea trimitere la alte 38 de considerente, era suficient pentru respingerea cererilor depuse de Repsol și alții. În al doilea rând, întrucât, în opinia sa, acest lucru era clar, Tribunalul a apreciat valoarea adăugată a faptelor relatate de Repsol raportându-se la perioada respectivă și a ajuns la concluzia că nu pot fi considerate ca oferind o valoare adăugată excepțională cooperării lor.

21 — De obicei, o comunicare personală și certă precum cea realizată prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire este o comunicare valabilă. Destinatarul nu poate susține că a primit scrisoarea, dar că nu îi cunoaște conținutul deoarece nu a deschis-o.

22 — Sublinierea noastră.

23 — Precizăm că în Comunicarea din 2002 privind clemența sunt definite condițiile în care întreprinderile care cooperează cu Comisia în cursul unei anchete efectuate de aceasta cu privire la o înțelegere vor putea fi scutite de amenzi sau vor putea beneficia de o reducere a cuantumului amenzii pe care altfel ar fi trebuit să o achite. În cazul mai multor cereri de clemență primite pentru aceeași încălcare, prima cerere este considerată ca fiind cererea de imunitate, iar următoarele ca fiind cereri de reducere a amenzii, cu excepția cazului în care prima cerere este respinsă. În speță, se consideră că Repsol și alții au solicitat o reducere a cuantumului amenzii.

24 — Astfel cum arată Hotărârea Solvay/Comisia (C-110/10 P, EU:C:2011:687), există și situații în care Comisia pierde o parte dintre elementele de probă, ceea ce nu este cazul în speță.

40. În această privință, amintim că, în cauza LG Display și LG Display Taiwan/Comisia, Curtea a constatat că „[...] din hotărârea atacată rezultă că, în cadrul aprecierii sale suverane a faptelor, Tribunalul a arătat, fără să fie invocată o denaturare cu privire la acest aspect, că, «în momentul declarației reclamantelor din 20 iulie 2006, *Comisia nu era în necunoștință de cauză, în considerarea elementelor furnizate* [...], că în anul 2005 contactele bilaterale dintre anumiți participanți la înțelegere continuaseră»”. Această constatare a condus la confirmarea de către Curte a hotărârii Tribunalului²⁵.

41. Desigur, în hotărârea atacată, Tribunalul a statuat la punctul 341 că, „astfel cum a indicat în considerentul (592) al deciziei atacate, *Comisia se afla deja în posesia*, chiar înainte [...] să primească, la 31 martie 2004, declarația Repsol [...], a unor informații relevante [...]”. Prin urmare, este adevărat că analiza Tribunalului poate părea laconică și s-ar putea chiar susține că Tribunalul s-a abținut să verifice, în speță, dacă deținerea elementelor de probă echivala cu cunoașterea conținutului lor.

42. Cu toate acestea, ținând seama de lipsa de relevanță a criteriului numit „cognitiv”, suntem de părere că deținerea elementelor de probă echivalează, în acest context, cu cunoașterea conținutului lor. Indiferent dacă acest raționament al Tribunalului ar trebui considerat ca fiind constatarea faptelor sau calificarea juridică a faptelor, caracterul inoperant al criteriului „cognitiv” ne determină, așadar, să respingem criticile aduse de Repsol și alții.

43. În aceste condiții, elementele din hotărârea atacată invocate prin al doilea motiv de recurs nu sunt afectate de nicio eroare în drept, astfel încât acest motiv trebuie respins ca fiind neîntemeiat.

VI – Concluzie

44. Pentru aceste motive și fără a aduce atingere examinării altor motive de recurs, propunem Curții să respingă al doilea motiv de recurs. Cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.

25 — EU:C:2015:258, punctul 80.